

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 13.12.2023

Vår ref: 23/03307-3 JAJ

Deres ref:

Tilskuddsforvaltning i Den norske kirke - høringsuttalelse fra Hamar bispedømmeråd

Det vises til brev av 22. september 2023, ref. 23/02443-2, med høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke. Hamar bispedømmeråd takker for muligheten til å delta i høringsprosessen.

Saken ble behandlet i møte i Hamar bispedømmeråd 12.12.2023, saksnr. 76/23.

Hamar bispedømmeråd fattet følgende enstemmige vedtak:

«1. Hamar bispedømmeråd vektlegger betydningen av tillit og kvalitet i tilskuddsforvaltningen. Hamar bispedømmeråd mener at «Frihetsmodellen» burde vært grundigere vurdert. Dette er en modell som kunne muliggjort ønsket om mindre byråkrati i forbindelse med tilskuddsforvaltningen. I så måte er dette foretrukket modell.

2. Sekundært mener Hamar bispedømmeråd at «Aktivitetsmodellen» er å foretrekke. Samtidig må man passe på at ikke modellen blir så rigid utformet at opplegget rundt rapportering blir for arbeidskrevende.

3. Hamar bispedømmeråd slutter seg for øvrig til stiftsdirektørens innstilling slik den framkommer av svar på høringsspørsmålene 1 – 18 med de endringer som kom fram under møtebehandlingen.

Stiftsdirektøren gis fullmakt til å besvare høringen i tråd med dette.»

Det er sendt inn høringssvar elektronisk i det forhåndsspesifiserte svarskjemaet. For orden skyld legges de også inn nedenfor:

Svar på spørsmålene i høringen (spm. 1 – 3 er formalia)

- 4. Kapittel 2 i rapporten presenterer statens rammer for tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?**
Ingen kommentar

5. Kapittel 3 i rapporten presenterer dagens tilskuddsforvaltning i korte trekk. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Ingen kommentar

6. Kapittel 4 i rapporten presenterer internrevisor i rettssubjektet Den norske kirke sin vurdering av dagens tilskuddsforvaltning. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Det er liten grunn til å tro at tilskudd ikke brukes til det tiltenkte formålet. Kontrollregimet bør være målrettet til de fellesrådsområder det kan være særskilte utfordringer. Et bestemt antall for å oppfylle et bestemt måltall kan neppe være formålstjenlig i seg selv.

7. Kapittel 5 beskriver tilgrensende problemstillinger til tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Krav om rapportering gjennom «Kirka vår – samlet plan for soknet» vil gi synergier til annen bruk av verktøyet, og åpne for systematisk, strategisk arbeid med planverk i soknet.

8. Kapittel 6 beskriver modellene som utvalget vurderer som aktuelle: aktivitetsmodellen og stillingsmodellen. Hvilken av de to modellene mener høringsinstansen er å foretrekke?

Hamar bispedømmeråd vil ikke peke ut en av disse modellene slik de er beskrevet i rapporten. Bispedømmerådet ønsker at både kvalitet og tillit skal vektlegges i denne tilnærmingen. Det oppleves et behov for videre utredning. Aktivitetsmodellen, uten en rigid rapporteringsform, men snarere bruk av proaktiv dialog og bruk av planverktøyet «Kirka vår», kan være å foretrekke.

9. Har høringsinstansen kommentarer til utvalgets utforming av aktivitetsmodellen?

Ved en eventuell innføring av aktivitetsmodellen til alle tilskudd, bør det koples til krav om godkjent plan for diakoni og for kirkelig undervisning. Vi opplever det uklart hvorvidt man mener at tilskuddene til diakoni og kirkelig undervisning er tenkt å fordeles jevnt utover, eller om man mener at de som i dag mottar tilskudd fortsatt skal få tilsvarende tilskudd i en aktivitetsmodell.

10. Har høringsinstansen kommentarer til det som utvalget har pekt på som konsekvenser av aktivitetsmodellen?

Hvis man går bort fra tilskudd knyttet til stillinger vil det kunne resultere i at det i mindre grad tilsettes vigslende diakoner og kateketer. Samtidig ser vi at flere menigheter, også der hvor det ikke gis tilskudd, velger å tilsette for eksempel diakoner på innsamlede midler. Altså; menigheten opplever det som viktig med kompetanse/ansatte på feltet selv om det ikke er krav til dette. For noen sokn som sliter med rekruttering vil tilskudd som ikke er avhengig av en bestemt kvalifikasjon i tjenesten medføre at noen oppgaver kontinuerlig kan utføres med annet personell.

11. Har høringsinstansen kommentarer til utvalgets utforming av stillingsmodellen?

Muligheten for å sikre kompetanse er større ved valg av stillingsmodellen, særlig opprettholdelse av vigslende. Samtidig er det ikke direkte krav til rapportering på aktivitet eller måloppnåelse. Her kunne tilskuddsformidler være mer aktiv, og således er kontrollmodellen en mulig løsning på dette.

Utvalget har anbefalt at det settes en nedre grense på 50 % stillingsstørrelse. Dette vil vanskelig kunne la seg gjennomføre i befolkningssvake fellesrådsområder med store avstander mellom arbeidsstedene og relativt små tilskudd til trosopplæring. Geografi gjør det også uhensiktsmessig mange steder å skulle basere seg på felles stillinger på tvers av fellesråd. Da vil mye av arbeidstiden gå bort i kjøring.

12. Har høringsinstansen kommentarer til det som utvalget har pekt på som konsekvenser av stillingsmodellen?

Det er utfordrende å fullfinansiere alle stillingene. Samtidig er det vanligvis vakanser i en eller flere stillinger, sammenholdt med avsetning til mindreforbruksfond, har bispedømmet de fleste år fått dette til. Hvis det ikke er vakanser mv. så er ikke bevilgningen pr. i dag stor nok til å gi full kostnadsdekning.

13. Kapittel 6 beskriver videre modelluavhengige elementer. Utvalget foreslår at «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» brukes som verktøy for plan og rapportering på tilskudd. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Det er formålstjenlig at all planlegging og rapportering kan skje på ett sted. «Kirka vår» er p.t det verktøyet som kan benyttes til dette. Da vil man også kunne fjerne andre rapporteringsmetoder og unngå dobbelrapportering.

14. Blant modelluavhengige elementer foreslås også at bispedømmerådet gjennomfører årlig samtale med fellesrådet om bruken av tilskuddet. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Det er praksis både på trosopplæringsfeltet og diakonifeltet i Hamar bispedømme at fagrådgiver har en samtale med ansvarlig på sitt felt i det enkelte fellesråd. Det blir et organiseringsspørsmål hvordan dette best kan gjøres. Det oppleves noe rigid at det skal lages et regelverk med krav om formen på dette. Her bør bispedømmene selv kunne gjøre strategiske valg hva gjelder format på gjennomføring av oppfølging.

15. Blant modelluavhengige elementer foreslår utvalget en modell hvor alt mindreforbruk samles, og hvor bispedømmerådene får beregnet hver sin pott til strategiske satsinger. Dette for å sikre at bispedømmerådene ved inngangen til hvert år vet hvor mye strategiske midler de har til rådighet. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Ved å opprettholde dagens regime med et tak for akkumulert mindreforbruk, så har man allerede et verktøy for å benytte mindreforbruk til strategiske satsninger ved starten av året. Det er kjent hvor mye «mindreforbruksfondet» er. De bispedømmer som har mindreforbruk, har det pga. utfordringer med rekruttering, og trenger disse midlene mer for å kunne gi et godt tilbud.

16. Utvalget foreslår videre at fellesrådenes rapporteringsfrist er 30. april, og at tilskuddet reduseres med 20 % for hver påbegynt måned etter dette. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Dette vurderes som i overkant strengt, i alle fall som et «automatisk» system. Det er usikkert om dette er formålstjenlig. Tilbakeholdelse av tilskuddet fram til rapportering er skjedd er en selvsagt ting, men å trekke pga. manglende rapportering innenfor et regnskapsår for midler som går til ansattes lønn er et inngripende tiltak.

17. Har høringsinstansen innspill til hvordan tilskuddsforvaltningen kan stimulere til samarbeid mellom fellesråd?

Kravet om minimumsstørrelse på stillinger (stillingsmodell) i trosopplæringen vil tvinge fram samarbeidsløsninger. Dette vil likevel ikke være formålstjenlig for alle sokn (se pkt. 8).

18. Har høringsinstansen andre kommentarer til rapporten?

Frihetsmodellens konsekvenser kunne vært drøftet videre. Ønsker beskrevet denne modellen bedre sammen med mulighetene i rommet mellom de rendyrkede modellene og det modelluavhengige.

Med vennlig hilsen

Freddy Knutsen e.f.
stiftsdirektør

Jon Arne Johansen Harby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Hamar bispedømmeråd, Kenneth Hansen Postboks 172 2302 HAMAR

Mottakere:

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd Postboks 799 0106 OSLO
Sentrum